

Επιγραφή Χαρισσοφύ

ΕΙΣ ΑΪΔΙΟΝ ΜΝΗΜΗΝ

ΤΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥ

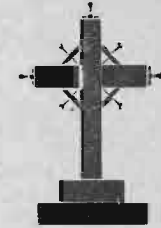

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύποις «Φαζιλέτ» Τάσση Βαβαλοπούλου

—
1928

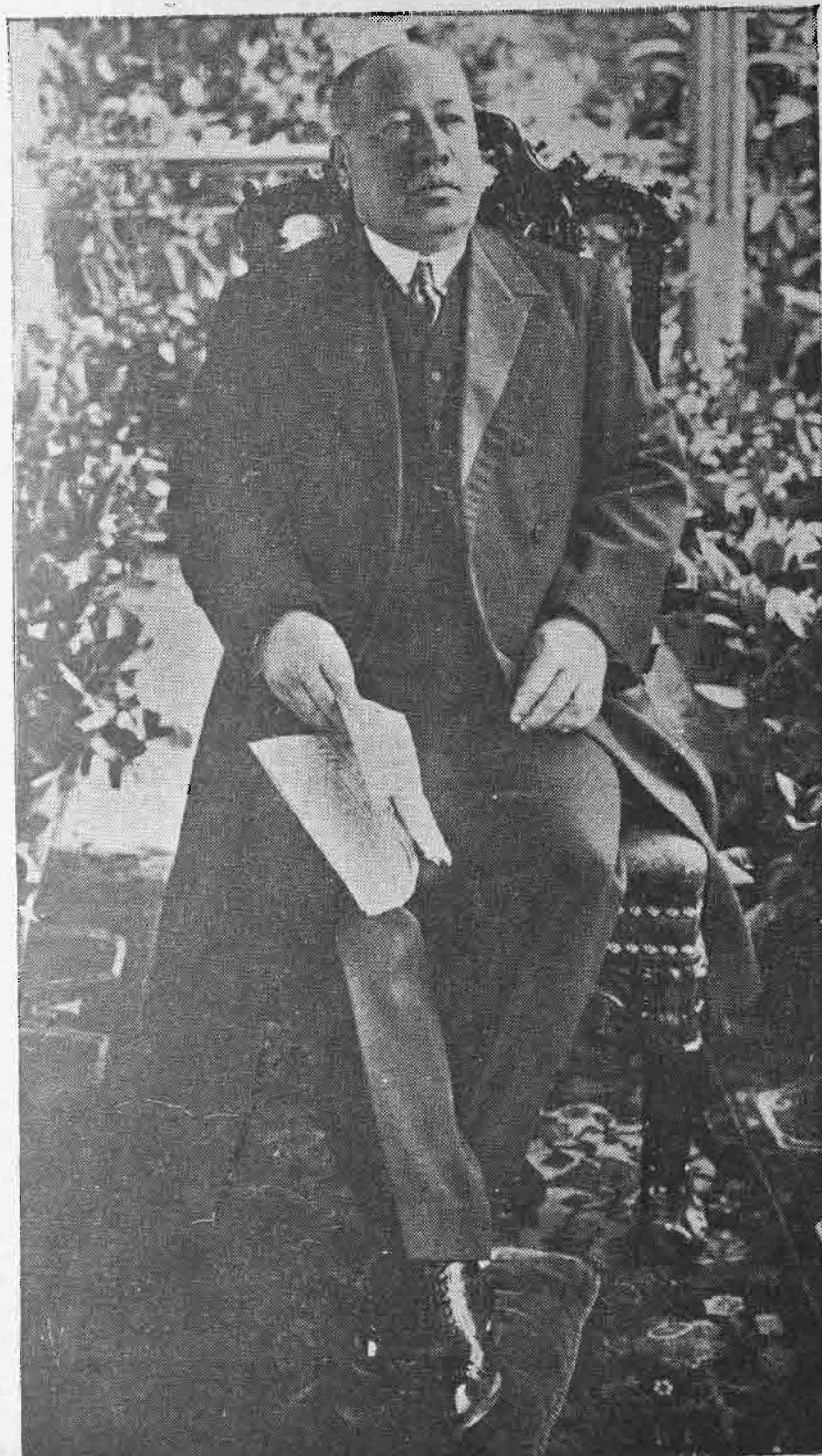

ΕΙΣ ΑΪΔΙΟΝ ΜΝΗΜΗΝ

ΤΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥ

MEGALON
SISMANOGLIO

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΡΩΤΕΚΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΝΗΣΥΝΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥ

ΜΕΓΑΛΕΜΠΟΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΚΤΗΜΑΤΙΑΝ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ΕΝ ΤΩ ΕΝ ΠΡΙΓΚΗΠΩ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΩ ΝΑΪ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΤΗ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1928

ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΕΣΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΠΑΝΔΗΜΟΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΘΗΜΕΡΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύποις «Φαζιλέτ» Γάσσου Βακαλοπούλου

—
1928

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ

ΕΙΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΡΩΤΕΚΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

« Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν,
ἢ δὲ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν
αἰῶνα » (Β' Κορινθ. θ', 9).

Σεβασμιώτατε Δέσποτα ⁽¹⁾

*πανοσιολογιώτατε ἀντιπρόσωπε τοῦ Οἰκουμετικοῦ
Πατριάρχου* ⁽²⁾

πενθηφόρος δμήγγυρις

Τεσσαράκοντα καὶ πλέον παρήλθον ἤδη ἡμέ-
ραι, ἀφ' ὅτου, αἴφνης καὶ ὄλως ἀδοκίμως ἐκλή-
θη ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Κυρίου Παντο-
κράτορος εἰς τὴν αἰωνιότητα πολύτιμος, ἀγαθο-
ποιὸς καὶ χρησιμωτάτη ὑπαρξίς, ἀφ' ὅτου, ὁ
πολυχεύμων τῆς χριστιανικῆς εὐποιίας καὶ ἐλεη-
μοσύνης ποταμὸς ἐξηφανίσθη, ἐκχυθεὶς ἐν τῷ

(1) Τῆς ἐπιμνημοσύνου τελετῆς προέστη ὁ σεβ. Μητροπολίτης
Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶς.

(2) Τὴν Α. Θ. Π. ἀντιπροσώπευεν ὁ Μέγας Ἐκκλησιάρχης τῆς
Μεγάλης Ἐκκλησίας κ. Ἄνθιμος Γοργόλης.

ἀτέρμονι ὠκεανῷ τῆς ἀθανασίας, ἀφ' οὗτου, ἐσβέ-
σθη ἢ μυρίπνους ἐστία τῆς φιλανθρωπίας, ἢ δια-
σκορπίσασα ἀφειδῶς ἐπὶ δεκάδας ἐνιαυτῶν ἀμφι-
λαφῇ τὴν ἀρωματώδη αὐτῆς πνοὴν εἰς τοὺς ἀτυ-
χοῦντας, ὁ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥΣ, ὁ πε-
ριᾶκουστος μεγαλέμπορος, μεγαλοβιομήχανος καὶ
μεγαλοκτηματίας, ὁ ἀνεξάντλητος ἐπιχειρηματίας,
ὁ στιβαρὸς βραχίων καὶ πρόθυμος προστάτης τῶν
ἐργατικῶν τάξεων τῆς ἐρατεινῆς καὶ πιτυοστεφάνου
ταύτης νήσου, τὸ κράτιστον, τὸ σεβαστότερον, τὸ
εὐεργετικώτερον μέλος τῆς ἡμετέρας κοινότητος.
ἐβδομηκοντούτης τὴν ἡλικίαν, ἀπέθανε καὶ πε-
ριδάκρυες συγγενεῖς, φίλοι καὶ εὐεργετηθέντες
ἐθρηνήσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν μὲ ἄρρητον ψυχικὴν
ὀδύνην τὴν ἀφ' ἡμῶν αἰφνιδίαν καὶ πρόωρον με-
τάστασιν αὐτοῦ.

Καὶ ἰδοὺ αὖθις σήμερον δικαίως ἡμεῖς ὀδυ-
ρόμενοι ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ὀρφανίᾳ, συντετριμμένοι
ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀνεπανορθώτου συμφορᾶς καὶ
ἀπωλείας, βαρυαλγοῦντες καὶ τὴν δακέθυμον λύπην
τὴν ὑπερεκχειλίζουσιν τὰς καρδίας ἡμῶν ἔχοντες
ἐξωγραφημένην ἐπὶ τῶν προσώπων, προσερχόμεθα
μετὰ συμπάσης τῆς εὐσεβοῦς κοινότητος τῆς μυ-
ροβόλου νήσου, ἣν ὁ μνημονευόμενος τρισόλβιος
ἀνὴρ ἠρετίσατο ἑαυτῷ κατοικίαν ἀπὸ εἰκοσαετίας,
καὶ ἦν τοσοῦτον ἠγάπησε καὶ ἐτίμησε καὶ παρ' ἧς
ἠγαπήθη καὶ ἀντετιμήθη καὶ ἧς παρίστατο μετὰ
τῆς μεγαλειτέρας προθυμίας ἐπίκουρος καὶ συν-

αντιλήπτωρ, ἐπαινετῇ προνοίᾳ τῆς ἐριτίμου ἐφο-
ροεπιτροπῆς τῆς ἡμετέρας κοινότητος, ἣτις, κατὰ
τὸν Θουκυδίδη, «οἶδεν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργω γε-
νομένων ἔργω δηλοῦσθαι καὶ τὰς τιμὰς», συμ-
πυκνούμεθα εἰς πάνδημον ἱερὸν μνημιόσυνον ὑπὲρ
ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ
σκηνώματι τοῦ Κυρίου Σαβαώθ, ὑπὸ τὴν ὑπερ-
θεν τῶν κεφαλῶν ἡμῶν περιίπταμένην ἱερὰν αὐ-
τοῦ σκιάν, καὶ κλαίμεν καὶ θρηνοῦμεν, προεξάρ-
χοντος τοῦ βαρύτατα ἀλγήσαντος ἐπὶ τῇ θλιβε-
ρωτάτῃ συμφορᾷ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου Βασιλείου τοῦ Γ', παρισταμένου ἐν
τῷ μέσῳ ἡμῶν διὰ καταλλήλου ἀντιπροσώπου καὶ
διακηρύττομεν ὅτι, οὐδὲ τὸ παράπαν ἠλλοιώθη
τὸ θυμαλγὲς καὶ καρδιοβόρον ἄλγος, ὅπερ ἦσθάν-
θημεν ἀπὸ τῆς ἀποφράδος ἐκείνης τῆς 4^{ης} Ἰουνίου
ἡμέρας, ἀφ' ἧς ὁ θάνατος ἔπληξεν ἡμᾶς, διασάλ-
πιζομεν δὲ ὅτι τὰ ἐξ εὐσεβοῦς εὐγνωμοσύνης δά-
κρυα, τὰ ρεύσαντα κατὰ τὸ διαγενόμενον ὑπερ
τεσσαρακονθήμερον διάστημα δὲν ἀπεξηράνθησαν,
διότι οἱ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ θρηνομένου ἀνδρὸς
μέλαινα ἐντύπωσις παραμένει ἢ αὐτὴ ἢ καὶ μεί-
ζων τῆς ἐν τῇ πρώτῃ στιγμῇ κρίσεως, οἱ δὲ πόνοι
τῆς τρωθείσης καρδίας κατέστησαν ἔτι δριμύτεροι
καὶ σφοδρότεροι.

Καὶ ἐκ τῶν ὧδε ἐστηκότων τῇ στιγμῇ ταύτῃ
ὁμογενῶν καὶ ἀλλογενῶν, ἀκούω χορὸν ἐκπέμποντα
στεναγμοὺς καὶ ὕρηνώδεις φθόγγους, ἀκούω πα-
ράδοξον μελωδίαν, ἀκούω μουσικὴν σπαραξικάρ-

διον, ἀκούω βοήν οἰμωζόντων καὶ ὀδυρωμένων δυστυχῶν, οἵτινες μετεωρίζονται διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς πίστεως καὶ διὰ τῶν περυγῶν τῆς διανοίας ἵνα διασχίσωσι τὸ ἀόρατον παραπέτασμα, τὸ διαχωρίζον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ κόσμου τῆς αἰωνιότητος, ὅπως διακρίνωσιν ἐν μικρογραφίᾳ ἐκεῖ, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐντὸς τῆς φιλοστόργου ἀγκάλης τοῦ Πλάστου περυγίζουσαν μοκαρίαν ψυχὴν αὐτοῦ, τὴν ἀγνισθεῖσαν ἐν τῇ πράξει τοῦ ἀγαθοῦ, ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ πλησίον, τὴν φέρουσαν τὸν στέφανον τῆς δόξης, τὰς ἀθανάτους ἐπιχαρπίας τῆς ἐπ' εὐλογίαις καὶ ὠφελείᾳ τοῦ πλησίον χρήσεως τοῦ πλούτου αὐτοῦ, καὶ προσκομίσωσιν ὡς ἀπὸ μιᾶς ψυχῆς ὁμοθυμαδὸν τῷ οἰκτίρμονι Παναγὰθῳ Οὐρανίῳ Πατρὶ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐν κατανόξει εὐγνωμονούσης καρδίας ἑυδδέστατον τὸ θυμίαμα τῶν προσευχῶν καὶ δεήσεων ὑπὲρ αἰωνίας ἀναπαύσεως αὐτοῦ.

Κληθεῖς φιλοφρόνως καὶ γὰρ, ὁ ἐκ τῶν ταπεινῶν βαθμούχων τοῦ πρώτου θρόνου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἵνα ἐξυφάνω τὸν ἐπιμνημόσυνον ἔπαινον τῆς ἀρετῆς ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ ἐκείνῳ, ὅστις εἶναι τῆς θρησκευτικῆς ταύτης τελετῆς ἢ ὑπόθεσις, οὐδόλως ἀπώκνησα νὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὴν εὐγενῆ θέλησιν, ἀφοῦ μάλιστα οἱ ἔπαινοι τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν συμβάλλονται πρὸς τε τὴν ἄλλην κοινωνικὴν εὐκοσμίαν καὶ πρὸς μίμησιν τῶν εὐγενῶν καὶ ἀγαθοεργῶν πράξεων αὐτῶν. « Πρώτη τῶν εὐεργεσιῶν — λέγει ὁ μέγας φωστήρ τῆς Ἐκκλησίας

Γρηγόριος ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος — τὸ ἐπαινεῖσθαι τὰ καλά· ζήλου γὰρ ὁ ἔπαινος πρόξενος· ζήλος δὲ ἀρετῆς· ἀρετὴ δὲ μακαριότητος· ἢ δε δὲ τὸ ἄκρον τῶν ἀρετῶν καὶ πρὸς ὃ τείνει πᾶσα σπουδαία κίνησις». Ἄλλ' ἀπητεῖτο ἴσως καλλιρρήμων καὶ ἠδυεπῆς ὑμνητῆς ἵνα εὐστρόφως διὰ τῆς φαντασίας ὑποτυπώσῃ καὶ διὰ τοῦ λόγου ἐπιχρῶσῃ ἐκφραστικὴν εἰκόνα τοῦ σήμερον ὑμνουμένου ἀνδρὸς καὶ προσηκόντως καὶ ἐπαξίως ἐξυμνήσῃ αὐτόν. Συναισθάνομαι δὲ ἀληθῶς τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν μεγάλην ἔννοιαν τῶν λόγων ἐκείνων τοῦ δαιμονίου τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν ἀνδρὸς, τοῦ Ὀλυμπίου Περικλέους, ὅτι « χαλεπὸν τὸ μετρίως εἰπεῖν ἐν ᾧ μόλις καὶ ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βεβαιοῦται » (Θουκ. Β', 35), καὶ φοβοῦμαι μὴ εἶπω μέτρια καὶ ἀνάξια τῶν ἀρετῶν τοῦ ἀνδρὸς. Ἄλλ' ὅμως, τῇ ἐπιεικείᾳ τοῦ εὐμενοῦς ἀκροατηρίου πεποιθῶς, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ὁ κίνδυνος τῆς ρητορικῆς μου ἀδεξιότητος δὲν θὰ βλόψῃ τὴν αἴγλην τῶν καλῶν τοῦ φιλανθρώπου ἀνδρὸς ἔργων, παρίσταμαι ἐνώπιον ἡμῶν νὰ ἐπιτελέσω, ἔστω καὶ ἀκόμψως, τὸ βαρὺ μὲν καὶ χαλεπὸν ἀλλὰ τίμιον καὶ ὄσιον τοῦτο καθήκον.

Ἄλλὰ, προκειμένου περὶ τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς, γενικῶς ἔπαινοι, ἐγκώμια καὶ εὐλογίαι περιβάλλουσι τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ναί· ἐναρμόνιον τὸ μέλος τῶν εὐγλώττων ἐγκωμίων αὐτοῦ καὶ τὸν λαμπρότερον στέφανον τῆς εὐφημίας ἔπλεξε πρὸ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἡμερῶν ἢ μυριοστο-

μος φωνή τῆς δημοσιογραφίας· διετράνωσεν ὁ μέσῃν τὴν καρδίαν πληγείς γεραρός καὶ καλλιπρεπὴς τῆς ἱερᾶς ταύτης μητροπόλεως ἀρχιθύτης καὶ ποιμενάρχης· περιτράνωσεν καὶ ὁμοφρόνως διεκήρυξαν μὲ ἐκφράσεις ἄλγους οἱ δι' ἐπιτυχῶν ἐπισημασθέντων ἐγκωμίων καὶ ὡς ἄριστα τὴν τελευταίαν αὐτοῦ ὑμνολογήσαντες· διεσάλπισαν αἱ κατὰ τὴν δημοτελή καὶ μυριάνδρον ἐκφορὰν ἀπονεμηθεῖσαι μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας μεγάλαι τιμαὶ τῶν ἐριτίμων Ἐφοροεπιτρόπων τῆς ἡμετέρας κοινότητος καὶ ἡ ἀναγραφὴ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ἀοιδίμων εὐεργετῶν τῆς κοινότητος ἡμῶν· τὸ ἐγκώμιον αὐτοῦ ἔπλεξεν ὁ γόος τοῦ πένθους τῆς κοινότητος καὶ ἰδίᾳ τῆς παροικίας τῶν Μικρασιατῶν, τῶν ὁποίων ἀντιπρόσωποι ἐκ πασῶν τῶν τάξεων καὶ ἐκ διαφόρων σημείων τῆς ἡμετέρας μεγαλουπόλεως παρεγένοντο ἐνθάδε κατὰ τὴν ἐξόδιον κηδεῖαν· ὁ θρῆνος τῶν ὄρφανῶν τοῦ Ὀρφανοτροφείου, τῶν ἀπολεσάντων τὸν λυσιπνόν αὐτῶν πατέρα καὶ προστάτην· αἱ τιμαὶ αἱ ἐκδηλωθεῖσαι ἐκ μέρους τῶν ἐν τῇ νήσῳ δημοκρατικῶν καὶ ἀστυνομικῶν ἀρχῶν· ὁ θρῆνος τῆς ἐν τῇ νήσῳ τουρκικῆς καὶ ἐβραϊκῆς κοινότητος, ὁ ἐκδηλωθεὶς διὰ τῆς παρουσίας τοῦ ἱμάμη καὶ τοῦ ραββίνου εἰς ἔνδειξιν ἐλαχίστου φόρου τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἀπέναντι τῶν τοσούτων ἀγαθοεργῶν τοῦ ἀειμνήστου ὑπὲρ τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν· ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ γενικὸν πένθος τῶν φιλοτίμων κοινοτήτων Χάλκης, Κοντοσκαλίου, Γαλατᾶ

καὶ ἄλλων· ἡ λυγρὰ ὀδύνη καὶ τὰ θερμὰ τῆς τιμῆς, τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τῆς λατρείας δάκρυα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔβρανε τὸ ὑστατον τὴν ἐν εὐεργεσίαις ἀθάνατον ἐκείνην καρδίαν αὐτοῦ ὁ πτωχὸς ἐργατικὸς κόσμος, εἰς ὃν ἐχορήγει ὁ μακαρίτης καθημερινὴν ἐργασίαν πρὸς βιοπορισμὸν· οἱ γοεροὶ θρῆνοι τῆς στερηθείσης τῶν ἀγαθοεργῶν αὐτοῦ νήσου, ἡ ὁποία προσήνεγκεν εἰς αὐτὸν τὸ χῶμά της ὡς τελευταίαν καὶ αἰωνίαν κατοικίαν, τὸν δὲ τάφον αὐτοῦ ἀνέλαβε νὰ φυλάττῃ εὐγνωμόνως καὶ ζηλοτύπως ὡς τιμαλφὲς κειμήλιον· τὸν πανηγυρικὸν τοῦ πολυδακρύτου ἀνδρὸς ἐξήγγειλεν ἡ βαρεῖα συνοχὴ, ὁ λυγρὸς γόος καὶ ὁ μέγας κοπετὸς τῶν βαρυπενθουσῶν καὶ ἀπαρηγορήτων ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀτυχεστέρας ὄλων τῶν ἀδελφῶν, τῆς πολυσέμνου καὶ πολυσεβάστου κ. Βασιλικῆς, ἡ ὁποία αἴφνης καὶ ἐξαπίνης ἀνάρπαστον εἶδε τὸν ἐν τῷ κόσμῳ πολυτιμώτερον αὐτῆς θησαυρὸν, τὸν λατρευτὸν, τὸν σπάνιον ἀλλὰ καὶ περιδοξὸν αὐτῆς ἀδελφόν, ὅστις, «ὡς φοῖνιξ ἀνυψώθη ἐν αἰγιαλοῖς καὶ ὡς φυτὰ ρόδου ἐν Γεριχῶ καὶ ὡς ἐλαία εὐπρεπὴς ἐν πεδίῳ, ὡς τερέβυνθος ἐξέτεινε κλάδους αὐτοῦ καὶ οἱ κλάδοι αὐτοῦ κλάδοι δόξης καὶ χάριτος, τὰ δὲ ἄνθη αὐτοῦ καρπὸς δόξης» (Σοφ. Σειράχ, κδ', 14-19), καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου ἡ ἀχώριστος αὕτη ἐν παντὶ τῷ βίῳ καὶ ἀφωσιωμένη σύντροφος διετέλει συνεπίκουρος πάντοτε ἐν ταῖς ἀγαθοεργίαις καὶ μετεῖχε φιλοστόργως καθ' ὅλον τὸ βιωτικὸν στάδιον τῶν εὐμενῶν

καὶ τῶν ἀντιξόων τοῦ πολυμερίμου βίου περιστα-
τικῶν· τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἀοιδίου ἐξήγγειλεν ὁ
θρῆνος καὶ ὁ κλαυθμὸς τῶν πολυτλημόνων συγγε-
νῶν καὶ οἰκείων, τῶν συμπαθεστάτων καὶ πεφι-
λημένων αὐτοῦ ἀνεψιῶν, στερηθέντων τοῦ ἀγλαο-
τέρου αὐτῶν σεμνώματος, καυχήματος καὶ ἐγκαλ-
λωπίσματος τοῦ πολυφιλήτου καὶ περικλεοῦς θείου
αὐτῶν, ὅστις ἠγάλλετο βλέπων αὐτοὺς προαγομέ-
νους ὑπὸ τὴν ζωπάροχον αὐτοῦ σκιάν εἰς τὰς
πολυσχιδεῖς τοῦ ἐμπορίου τριβούς.

Ἄς ἀνασκοπήσωμεν ἤδη διὰ βραχυτάτων καὶ
ἄς σκιαγραφήσωμεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸν βίον
καὶ τὰ ἔργα τοῦ σήμερον μνημονευομένου ἀνδρός,
ὅστις ὑπῆρξε μάθημα ἐργασίας καὶ φιλανθρωπίας,
διότι πολλὰ ἡ βιοτὴ αὐτοῦ διδάσκει, τὰ ὅποια
καλῶς καὶ ἐπισταμένως μελετώμενα ὑποδεικνύου-
σιν ἡμῖν τὴν μόνην ἀληθῆ ὁδὸν τοῦ βίου· ὁ βίος
λοιπὸν αὐτοῦ συνοψίζεται ἐντὸς τῶν δύο τούτων
ὄρων: τῆς ἐργασίας καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον
ἀγάπης.

Ὁ μακαρίτης ἐν τῇ δράσει αὐτοῦ ἐκπροσωπεῖ
οὐσιωδεστάτην ἀρχήν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι ἡ ἐρ-
γασία, ἐργασία ἀνένδοξος, ἀκατάβλητος, ἀκατα-
πόνητος. χαρακτηρίζουσα αὐτὸν μέχρι τῆς τελευ-
ταίας στιγμῆς τοῦ βίου αὐτοῦ. Ἦτο ἀληθῶς ἐρ-
γατικώτατος, ἦτο ἡ ἀεικίνητος ἐκείνη μηχανή, ἡ
ἀείποτε κινουμένη, ἡ μὴ γνωρίζουσα τὴν ἀνάπαυ-
σιν καὶ τὴν ἡσυχίαν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἀκάματον
καὶ ἀδιάλειπτον ἐργασίαν.

Ἴσως πολλοὶ τῶν ἀκροατῶν μου ἀγνοοῦσι τὴν
καταγωγὴν τοῦ ἀνδρός. Ἀκούσατε, εὐσεβεῖς μου
ἀκροαταί. Πρὸ ἐβδομήκοντα ἀκριβῶς ἐτῶν ὁ ἀοί-
διμος ὑπῆρξε γέννημα προσφιλῆς τῆς εὐάνδρου
γῆς τῆς Ἀνατολῆς, τόπος δὲ ἰδίᾳ γενέθλιος ἡ
Κερμίρα τῆς Καισαρείας. Δὲν ἐγεννήθη ἐν χριδῇ
καὶ πλούτῳ, διότι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Χρυσόστομος
ἦτο πτωχὸς καὶ ἄπορος βιοπαλαιστής, ἀλλὰ τίμιος
καὶ ἐργατικός. Ἐν νεαρωτάτῃ ἡλικίᾳ τὴν πάτριον
γῆν καὶ στέγην λιπῶν, μόνον δὲ ἔρμα φέρων τὸν
ἀκοίμητον πρὸς τὴν ἐργασίαν ζῆλον καὶ τὸ ἐπι-
χειρηματικὸν τῆς φυλῆς ἡμῶν πνεῦμα, μετέβη εἰς
Ἰοσγάτην, ὅπου ἐπεδόθη εἰς περιορισμένας ἐρ-
γασίας, ἀφοῦ πρότερον ἐπάλαισε κατὰ τῆς πενίας
καὶ κατὰ πλείστων ὄσων πικρῶν δοκιμασιῶν. Ἐ-
κεῖθεν ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ ὠδήγησεν αὐτόν,
ἄγοντα τὸ εἰκοστὸν πέμπτον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ
ἔτος, εἰς τὴν ἡμετέραν μεγαλοῦπολιν, ἔνθα ἔπηξε
τότε τὴν φωλεὰν αὐτοῦ εἰς πενιχρὸν δωμάτιον
τοῦ ἐν τῇ Πόλει Γιλτίζ χανίου καὶ κατώρθωσε
μετὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῷ εὐφυΐας νὰ εἰσέλθῃ
εἰς τὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ σιγαροχάρτου μυστή-
ρια, κατασκευάσας καὶ ὁ ἴδιος τοιοῦτον, τὸ ὅποιον
καὶ ἐπῶλει κατ' ἀρχὰς λιανικῶς ὡς πλανόδιος
πωλητής, βραδύτερον δὲ καὶ χονδρικῶς ἐκ τῆς
ἀρχικῆς φωλεᾶς, ἐκ τοῦ αὐτοῦ χανίου, τοῦ πρὸ
δεκαπενταετίας ἀγορασθέντος ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ
«Γιλτίζ Σεφέρογλου Χάν», ὀνομασθέντος. Εἰρ-
γάσθη τιμίως, εἰργάσθη ἀνεנדότως, ἔζησεν ἐν

ἄκρα λιτότητι, ἀπειταμίευσεν ἐπιμελῶς πᾶν περισσευμα μετὰ τὰ πρὸς ζωάρκειαν. Ἐνῆκεν εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν λίαν ὀρθῶς περιέγραψεν ὁ Πολύβιος « ἐν τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρωπείων ἔργων, οἱ μὲν κτησάμενοι, πρὸς τὴν τήρησιν οἱ δ' ἔτοιμα παραλαβόντες, πρὸς τὴν ἀπώλειαν εὐφυεῖς εἰσιν ». Οὕτω μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ ἐκ τῶν ταπεινῶν εἰς τὰ μείζονα χωρῶν, εὐρὺν κύκλον ἐπιχειρήσεων διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ σιγαροχάρτου ἐδημιούργησε καὶ ἐντεῦθεν ἄφθονα ἐπορίσθη τὰ χρήματα, ἀναδειχθεὶς ὁ ἀληθῆς πάτρων τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μεγαλοπύλει εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ σιγαροχάρτου ἀσχολουμένων καὶ ἀπετέλεσε πολυτάλαντον κεφάλαιον, ἐξ οὗ προέβαινον εἰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις. Ἀναντίλεκτον δ' ὅτι ὁ ἐμπορικὸς οἶκος Σεφέρογλου, ὁ διὰ διεθνούς φήμης τιμηθεὶς, ἐσχηματίσθη διὰ τῆς ἀκαταβλήτου φιλοπονίας, διὰ τῆς ἀνευδότητος ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς τοῦ ρηξικελεύθου πνεύματος καὶ τῆς ἐμπορικῆς ὀξυδερκείας τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτοῦ καὶ κατέστη γνωστότατος οὐ μόνον εἰς πᾶσαν γωνίαν τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως, ἀλλὰ καὶ εἰς ἔτι εὐρυτέρους κύκλους, εἰς τὸν ἕτερον πόλον τῆς ἀρχαίας καὶ νέας σφαίρας τοῦ ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ἡμῶν βίου, εἰς αὐτὴν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ φερόνυμον τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου πόλιν, ἔνθα ἰδρυσε μέγα ἐργαστήσιον σιγαροχάρτου ἀκμάζον σφόδρα μέχρι τῆς σήμερον. Πάντες δὲ οἱ ἐνταῦθα ἐμπορικοὶ καὶ τραπεζιτικοὶ οἴκοι ἐξετίμων τὴν χρηστότητα

καὶ τὴν ἄσπιλον ἐν ταῖς συναλλαγαῖς τιμιότητα τοῦ ἀνδρός, ὁ δὲ Κύριος ἠυλόγει ἀδιαλείπτως τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἀθρόος καὶ ἄφθονος ὁ πλοῦτος, πλατυνθεὶς καὶ πελαγίσας εἰς μέγαν καὶ χρυσορροῖαν ποταμόν, ἐπλημμύρισε καὶ ἐλίπανε τὰ ταμεῖα αὐτοῦ. « Καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος καὶ προβαίνων μείζων ἐγένετο, ἕως οὗ μέγας ἐγένετο σφόδρα » (Γεν. κστ', 16).

Ἄλλὰ τίς ἄρα γε ἡ αἰτία, δι' ἣν ὁ ὑμνούμενος ἀνὴρ τοσαύτης ἔτυχεν ἀγάπης, τοσοῦτου σεβασμοῦ καὶ τοσαύτης ἐκτιμήσεως ἐν τῇ κοινῇ ἡμῶν; Διότι, εὐγενεῖς μου ἀκροαταί, παραλλήλως τῇ ἐμπορικῇ ὑπεροχῇ καὶ τῷ δημιουργηθέντι πλούτῳ ἐβάδιζεν ἡ ὑπεροχὴ τῆς εὐσπλαγχνίας τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συγκεντρῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ μέγαν πλοῦτον μεταβάλλεται καὶ παραδίδοται εἰς τὴν ὕλην καὶ τὰς ὑπαγορεύσεις αὐτῆς. Καὶ ὅμως ὁ ἀείμνηστος δὲν ἐζήλωσε τὴν ἐκ τῆς τρυφῆς καὶ λαμπηδόνης δόξαν, ἀλλ' ἔστρεψε τὸ βλέμμα αὐτοῦ πρὸς ἔργα κοινωφελῆ καὶ ἀρεστὰ τῷ Θεῷ, ἐξ ὧν ἡ ἀληθῆς, ἡ ἄφθιτος καὶ ἄληστος δόξα πηγάζει. Ναί· διακηρύττω ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ταύτης θέσεως ὅτι, ὑπὲρ ἀπάσας τὰς πολλὰς αὐτοῦ ἀρετάς, μία ἀρετὴ ὑπῆρξεν ἢ προέχουσα ἐν αὐτῷ, ἢ ἐξόχως φιλόανθρωπος προαίρεσις αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὁμοίους αὐτῷ. Καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν αὐτὸν ἐξασκοῦντα τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ εὐσεβείας, δι' ὧν ἐδόξασε τὸν Θεόν. « Ἡ εὐσέβεια—κατὰ τὴν οὐρανο-

φάντορα τῆς Ἐκκλησίας πατέρα — ἐκ δύο τούτων συνέστηκε μερῶν, δογμάτων εὐσεβῶν καὶ πράξεων ἀγαθῶν· θάτερον γὰρ θατέρου οὐ χρὴ διαζευγνύειν. Καὶ οὔτε τὰ δόγματα χωρὶς ἔργων ἀγαθῶν, εὐπρόσδεκτα τῷ Θεῷ, οὔτε τὰ μὴ μετ' εὐσεβῶν δογμάτων ἔργα τελούμενα προσδέχεται ὁ Θεός». Βλέπομεν αὐτὸν πιστεύοντα ὅτι « δῶρον ἀγαθὸν ἢ ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ Ἵψίστου » (Ἰώβ, δ', 19)· βλέπομεν αὐτὸν τελούντα τὰς περὶ ἀγαθοεργίας καὶ καλῶν ἔργων παραγγελίας τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου « Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε ἀγαθοποιεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς ». Καὶ ἀληθῶς, πάντα τὰ καλὰ ἔργα τελοῦνται διὰ τοῦ μεγαθυνοῦς πλούτου, ὅστις, κατὰ τὸν ὑψηπέτην ἀετὸν τῆς ἑλληνικῆς λύρας, τὸν μέγαν Πίνδαρον « ἀρεταῖς δεδαιδαλμένος ἐστὶν ἀστὴρ ἀρίζηλος καὶ ἐτυμώτατον ἀνδρὶ φέγγος » (Ὀλ. β', 53).

Αἱ ἀγαθοεργίαι τοῦ ὑμνουμένου ἀνδρὸς ἀποδεικνύουσιν ἐμφανέστατα ὅτι ὁ πλοῦτος ἐν χερσὶν αὐτοῦ εὔρε τὸν δεξιώτερον διαχειριστὴν του. Δὲν εἶναι ἀνάγκη ἵνα ἀναπτύξω πρὸς εἰδότης ὅσα καλὰ διὰ τοῦ χρήματος αὐτοῦ ἐγένοντο εἰς τὴν κοινωνίαν. Συνέτρεχεν ἐν πάσῃ μυστικότητι διαφόρους πενομένας οἰκογενείας καὶ πολυειδῶς εὐηργέτει αὐτάς· ἐπροικοδοτεῖ τὰς ἐχούσας ἀνάγκην προστα-

σίας καὶ ὑποστηρίξεως πτωχὰς θυγατέρας τοῦ λαοῦ· ἐφρόντιζε παντοιοτρόπως περὶ τῶν ἀνιόντων καὶ κατιόντων συγγενῶν αὐτοῦ καὶ οἰκείων, συνωδὰ ταῖς παραγγελίαις τοῦ θείου Ἀποστόλου « Εἴτις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων » (Α' Τιμοθ. ε', 8). Οὐδεὶς πτωχὸς ἀπήρητο ἐκ τοῦ εὐδαίμονος καὶ ἀρχοντικοῦ αὐτοῦ οἴκου κενὰς ἔχων τὰς χεῖρας, πάντες δὲ ἀπεκόμιζον παρὰ τοῦ ἰλαροῦ δότου καὶ παραμυθίαν καὶ καλοκάγαθον μειδίαμα. « Ἄνδρα γὰρ ἰλαρὸν δότην εὐλογεῖ ὁ Θεός » (Παροιμ. Σολομ. κβ', 8). Ὁ θρηγούμενος ἀνὴρ ὡς φίλος τῆς ἐργασίας δὲν περιορίζετο εἰς τὰς μικρὰς ἐλεημοσύνας, αἱ ὁποῖαι στιγμιαίως μόνον τοὺς πτωχοὺς ἀνακουφίζουσι. Δὲν παρεῖχε μόνον τὸν ἄρτον τοῦ ἐλέους καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐντιμον καὶ γλυκὺν ἄρτον τῆς ἐργασίας, ἀπασχολῶν ἑκατοντάδας ἐργατῶν διὰ τῆς παροχῆς ἐργασίας εἰς πλείστους ἀνδρας καὶ γυναῖκας, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκευήματος, καὶ εἰς τὸν δυστυχῆ ἐργατικὸν λαὸν τῆς νήσου, τὸν στερούμενον ἐργασίας κατὰ τὴν ὥραν ἰδίᾳ τοῦ χειμῶνος, καὶ οὕτω εὐηργέτει θετικῶς καὶ τελεσφορότερον ἑκατοντάδας βραχιόνων διὰ τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὰ ἐν τῇ νήσῳ πλουσιώτατα καὶ ἀπέραντα κτήματα αὐτοῦ.

Οὐδεμίαν δὲ ὑπερβολὴν ποιοῦμαι ἀπὸ τῆς ἐξέδρας ταύτης τῆς ἀληθείας, οὐδὲ κινδυνεύω νὰ κατακριθῶ ὡς ἐγκώμια πλέκων, ἐὰν ἀναφέρω ὅτι

ὁ θρηνούμενος ἀνὴρ ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ἀγαθοποιός, ὅτι διῆλθε τὸν βίον ἀγαπῶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, τρέφων τοὺς πεινῶντας καὶ πένητας, ποτίζων τοὺς πτωχοὺς, ἐνδύων τοὺς γυμνοὺς, θερμαίνων τοὺς ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ριγοῦντας ἐκ τοῦ ψύχους, συντρέχων τοὺς ἐνδεεῖς, κουφίζων τοὺς ἐν στενοχωρίαις, ἐνθαρρύνων τοὺς ἐν οἰκονομικαῖς δυσχερεῖαις, στηρίζων τοὺς παραπαίοντας, σώζων τοὺς ἐν ἀπελπισίᾳ διατελοῦντας, παρήγορος ἄγγελος εἰς τοὺς δοκιμαζομένους καὶ ταλαιπωρουμένους, ἀφ' ὧν ἢ ἀπηνῆς, ἢ ἄτεγκτος καὶ παλίντροφος Τύχη εἶχεν ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον. Ἐνὶ λόγῳ, οὐδεμίαν ἀνθρωπίνην ἀνάγκην παρείδεν ὁ ἀείμνηστος ἀθεράπευτον πρὸς δόξαν τοῦ μεγάλου Θεοῦ. « Οὕτω λαμπάτω τὸ φῶς ἡμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς » (Ματθ. ε', 18).

Ὁ Νικόλαος Σεφέρογλος ὡς ἀγαθοποιός, οὐ μόνον ἀγαπητὸς ὑπῆρξεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ προσφιλεῖς εἰς τὸν Θεόν, φίλος τοῦ Θεοῦ. Naί, προσφιλεῖς παρεστῶτες. Ἀρχαία πληγὴ ὑπάρχει ἐν τῷ σώματι τῶν κοινωνιῶν ἡ ἐνδεια ἢ πτωχεία, ἢ πενία. Παντοτεινοὶ σύντροφοι τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι αἱ συμφοραί, οἱ στεναγμοί, αἱ θλίψεις, αἱ ἀπογοητεύσεις, αἱ πικρῖαι, τὰ δάκρυα. Ἡ τὰ πάντα δὲ σοφῶς οἰκονομοῦσα θεία Πρόνοια ἀνακοιφίζει τὰ δεινὰ τῶν στεναζόντων καὶ καταφευγόντων εἰς Αὐ-

τήν, ἀπομάσσει τὰ δάκρυα τῶν κλαιόντων καὶ καταπαύει τοὺς θρήνους τῶν δυστυχῶν. Ἄλλ' ὁ Δημιουργὸς ἐν τῷ ἔργῳ τῆς φιλανθρωπίας ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχη ἄρωγόν, συνεργόν, ἀντιλήπτορα καὶ βοηθὸν τὸ εὐγενέστερον καὶ τελειότερον τῶν δημιουργημάτων Αὐτοῦ, τὸν ἄνθρωπον. Ἡ τοιαύτη δὲ συνεργασία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς ἀγαθοεργίας ἀνυψοῖ τὸν ἄνθρωπον μέχρι τοῦ ὑπερλάμπρου θρόνου τῆς δόξης τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν. Ἴδου διατὶ καὶ ἡμεῖς τὸν ἀγαθοποιὸν καὶ φιλόανθρωπον καὶ ἐλεήμονα Νικόλαον τὸν Σεφέρογλου ὀνομάζομεν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, ἀκραιφνῆ φίλον τοῦ Θεοῦ, δόξαν τοῦ Θεοῦ, ὑπουργόν καὶ θεράποντα τῆς πανσόφου θείας Προνοίας ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἀγαθοποιίας, καὶ ὄργανον πρὸς διάπραξιν ἔργων καλῶν καὶ φιλανθρώπων.

Ὁ ἀείμνηστος ὡς φίλος τοῦ Θεοῦ, ὡς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀπέθανε. Ζῆ καὶ θὰ ζῆ αἰωνίως οὐ μόνον εἰς τὸν τῆς μακαριότητος κόσμον, ἔνθα ἡ ἀθάνατος ψυχὴ αὐτοῦ εὐφραίνεται μετὰ τοῦ χοροῦ τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος δικαίων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ ἡμῶν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἀγαθῇ περὶ αὐτοῦ μνήμῃ, διότι ὡς λέγει καὶ ὁ Τυρταῖος:

« Οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδ' ὄνομα αὐτοῦ,
ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ' ἐὼν γίγνεται ἀθάνατος,
ὄντιν' ἀριστεύοντα, μένοντά τε μαρνάμενόν τε
γῆς πέρι καὶ παίδων, θοῦρος Ἄρης ὀλέσει ».

διότι καὶ κατὰ τὸν Εὐριπίδην:

«Οὗτοι λείψανα τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται χρόνος,
ἃ δ' ἀρετὰ καὶ θανοῦσι λάμπει».

Τὸ ὄνομα τοῦ ἀρικλαύστου ἀνδρὸς θὰ ἀπο-
τεθῆ μετ' εὐλαβείας, δόξης καὶ τιμῆς εἰς τὸ Ἡρῶν
τῶν ἀγαθοποιῶν καὶ φιλανθρώπων ἀνδρῶν ἵνα
μὴ ἐξαλειφθῆ ἕως τοῦ αἰῶνος, ἀλλ' ἵνα ζήση μα-
καριστὸν εἰς γενεὰς γενεῶν, διότι συνέπεια ἀνα-
πόφευκτος τῆς ἀγαθοεργίας εἶναι ἢ πρὸς τοὺς
ἀγαθοποιοὺς τιμὴ καὶ δόξα· « Δόξα καὶ τιμὴ παν-
τὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν » κατὰ τὸν Ἀπό-
στολον τῶν ἔθνῶν. Καὶ « ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ
ἐλεημοσύνης εὐρήσει ζωὴν καὶ δόξαν » (Παροιμ.
Σολομ, κα', 21). Κατὰ δὲ τὸν Σειράχ « Πάντες
οὔτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
ἡμῶν καύχημα » (Σοφ. Σειράχ, μδ', 7).

Εἰς τὰς ἀρετὰς τοῦ ὑμνουμένου ἀνδρὸς προ-
σθέσατε ὅτι ἦτο ἀληθὴς Χριστιανός, πρᾶττων τὸ
καλὸν διὰ τὸ καλόν, θηλάσας ἐν τῷ μητρικῷ γά-
λακτι καὶ τὸ ἄδολον γάλα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν
πίστεως καὶ ἀκράδαντον ἔχων πίστιν εἰς τὰς ἐ-
παγγελίας τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ· ἦτο πιστὸς
ὑπήκοος τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας καὶ θαυμα-
στῆς τοῦ μεγάλου ἔργου τοῦ μεγαλεπηβόλου καὶ
πανενδόξου ἀναδημιουργοῦ καὶ ἀναμορφωτοῦ τῆς
Νέας Τουρκίας ἐξοχωτάτου Γαζῆ Μουσταφᾶ Κε-
μάλ πασᾶ· χρηστὸς πολίτης, δημιούργημα καὶ ἔρ-
γον ἑαυτοῦ, ἀδελφὸς καὶ συγγενὴς κηδοσύνης
πλήρης καὶ ἀγαπῶν καὶ ἐξ ἴσου ἀγαπώμενος, ἀ-
φανῆς ἐν τῇ εὐποιᾷ, φιλάνθρωπος ὑπὸ τὴν ἀλη-

θῆ τῆς λέξεως σημασίαν, μεγαλόφρων, ἀμνησικά-
κος καὶ μακρόθυμος, μηδένα θέλων λόγῳ ἢ ἔργῳ
νὰ πικράνη, χαρακτήρ πρὸς τὸν δόλον ἀπρόσιτος,
ἐχθρὸς τῶν ἐπιδείξεων, ἀξιοσέβαστος τὸ ἦθος,
ἀφελέστατος τὴν ἔκφρασιν, ἀγαθώτατος συνενῶν
μετὰ τῆς ἀγαθότητος καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν, φίλος
εἰλικρινῆς καὶ ἄδολος, συνδεθεὶς διὰ φιλίας μετὰ
τῶν ἐξοχωτέρων προσωπικοτήτων τῆς ἐποχῆς αὐ-
τοῦ, ὁμογενῶν καὶ Τούρκων, καὶ δὴ τῶν ἱσταμέ-
νων εἰς τὰς ὑψηλοτέρας ἔδρας ἐν τῇ κρατικῇ ἐ-
ξουσίᾳ. Τίς δὲν ἐγνώρισεν ἐν τῇ μετ' αὐτοῦ ἀνα-
στροφῇ τὴν δικαιοφροσύνην αὐτοῦ, τὴν χρηστό-
τητα, τὴν σιδηρὰν ὑπομονήν; Τίς δὲν ἐθαύμασε
τὴν συμπάθειαν καὶ ἀγνότητα τῆς προαιρέσεως,
τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς, καὶ τὴν μεγαλοκαρδίαν
εἰς τὰς ἀντιξόους καὶ δυσμενεῖς βιωτικὰς καταγί-
δας, αἵτινες ἀμειλίκτως ἐπ' ἐσχάτων ἐκύκλωσαν
αὐτόν;

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἔθνος δὲν ἔμεινε ξένον πρὸς
τοὺς θησαυροὺς τῆς καρδίας τοῦ ἀνδρός. Ἄς ὁ-
μιλήσῃ ἢ γεννήσασα αὐτὸν Κερμίρα, ἢ δικαίως
καυχωμένη καὶ σεμνυνομένη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐ-
τοῦ, διότι ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ εἶχε τὴν ἀγάπην
πρὸς αὐτὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τῆς καταστά-
σεως καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς. Ἄς ὁμιλήσῃ τό-
σα ἄλλα ἰδρύματα, πρὸς τὰ ὅποια εἶναι τὸ ὄνομα
αὐτοῦ συνδεδεμένον. Τὰ Ὀρφανοτροφεῖα, τὰ δια-
τρέφοντα τὰ ὄρφανά, τὰ ὑπὸ τῆς ἀμειλίκτου εἰ-
μαρμένης εἰς σκληρὰν ἐγκατάλειψιν καταδικασθέν-

τα, καὶ μὴ γνωρίσαντα οἴαν γοητεῖαν, χάριν, γλυκύτητα καὶ ἁρμονίαν ἐγκλείουσιν αἱ λέξεις « πατὴρ » καὶ « μήτηρ », ἃς διακηρύξωσιν ὅτι ὁ σήμερον μνημονεύμενος ἀνὴρ εἶναι ἄξιος τοῦ εὐπρεπεστάτου τῶν ἐγκωμίων καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ ἔθνους, διότι ἠκολούθησε τὴν βαθυτάτην ἔννοιαν τῶν ρημάτων τοῦ μεγάλου τῆς Καισαρείας Καππαδοκίας ἱεράρχου, ἀποφηνάμενου ὅτι « Κρεῖττόν ἐστι τινὰ ὑπὸ πολλῶν πατέρα προσαγορεύεσθαι ἢ μυρίους χρυσίου στατῆρας ἔχειν ».

Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Μουσικὸς Σύλλογος, ὁ ἐπὶ τέταρτον αἰῶνος λυσιτελέστατα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις λειτουργήσας, εἰς ἀπραξίαν δὲ ἀπὸ τετραετίας καταδικασθεὶς, ἐκτιμῶν τὴν διάπυρον φιλομουσίαν τοῦ ἀνδρός, τὴν κατακαίουσαν καὶ πυρπολοῦσαν τὰ στήθη αὐτοῦ, ἐπίτιμον μέλος καὶ Εὐεργέτην πρὸ δεκαετίας ἀνεκήρυξεν αὐτὸν καὶ διὰ τοῦ περιδόξου ἀξιώματος τοῦ Ἐφόρου τῆς Μουσικῆς Σχολῆς (¹)

(¹) Τὴν εἰκοσαμελῆ ἐφορίαν τῆς ἐν Φαναρίῳ ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῆς λειτουργησάσης Ἐκκλ. Μουσικῆς Σχολῆς καὶ τῶν δύο παραρτημάτων αὐτῆς, τῆς ἐν Σταυροδρομίῳ Σχολῆς καὶ τῆς ἐν Κοντοσκαλίῳ, ἀπετέλουν ἀπὸ τοῦ 1920-1923 οἱ ἑξῆς: ὁ Καισαρείας Νικόλαος (πρόεδρος), ὁ Νικαίας Βασίλειος (ὁ νῦν τὸν Οἰκουμεικὸν Θρόνον ἐπισκοπῶν), ὁ Βάρνης (νῦν Προύσης), Νικόδημος καὶ Σαράντα Ἐκκλησιῶν (νῦν Σιτανίου) Ἀγαθάγγελος, καὶ οἱ κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥΣ, Κλεόβουλος Κοκκοῤατος Ἱατρός, Σπυρίδων Ραυτόπουλος, Ἀριστόβουλος Χρησιτίδης, Κωνσταντῖνος Γαλάνης, Ἀλέξανδρος Εὐσταθιανὸς Ἱατρός, Ἀγαθοκλῆς Λαγουδάκης, Εὐστράτιος Σαπουντζάκης, Καλλίνικος Γκιουζέλογλου, Νηλεὺς Καμαράδος, Δημήτριος Ἀκταρίδης, Ἀντώνιος Καστελλίδης, Εὐστάθιος Τιμωνίδης, Ἐλευθέριος Οἰκονόμου, Παντελῆς Σκούρτης, Κωνσταντῖνος Τοσοῦνογλους.

περιέβαλεν αὐτόν. Ἐπιτρέψατέ μοι, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοσοῦτον σοβαρᾷ καὶ ἐν τόπῳ τοσοῦτον ἱερῷ καὶ ἐπισημῷ, τυρρηνικῆς σάλπιγγος τορῶτερον νὰ διακηρύξω, ὡς διακήρυξα ἄλλοτε κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ Σωματείου, ὅτι ὁ ἐπιστήθιος φίλος τοῦ πολυκλαύστου ἀνδρός, ὁ τελευταῖος πρόεδρος τοῦ γνησίου Ἐκκλ. Μουσικοῦ Συλλόγου, ὁ ἀλήστου μνήμης μητροπολίτης Καισαρείας Νικόλαος, ἐφιλοδόξησεν ἵνα εὖρη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Νικολάου Σεφέρογλου, φλογεροῦ θιασώτου τῆς ἐπ' ἐκκλησίαις ἀγνῆς μουσικῆς τέχνης, τοῦ τιμαλφοῦς κειμηλίου τῆς προγονικῆς ἡμῶν κληρονομίας, τὸν Μαικήναν τῆς Μουσικῆς, ὑποσχεθέντα διὰ γενναιοτάτης προσφορᾶς νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸ διηνεκὲς τὴν Μουσικὴν Σχολὴν τοῦ Συλλόγου, ἣτις εἶχε μέγαν προορισμόν, ἀποτελοῦσα τὸ κύριον καὶ μόνον μουσικὸν φυτώριον τῆς Ἀνατολῆς, παράγουσα τοὺς δοκίμους σκαπανεῖς τῆς Μουσικῆς, καὶ οὔσα τὸ προπύργιον κατὰ τῶν νεωτεριζόντων ἡμῶν ὁμογενῶν, τῶν ἀγωνιζομένων ἵνα ἀντικαταστήσωσι τὴν ἡμετέραν ἱερὰν Μοῦσαν διὰ τῆς τετραφώνου εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, καὶ μεθ' ἧς διὰ δεσμῶν ἀδαμαντίνων τὸ ὄνομα τοῦ μακαρίτου ἑναρμονίως θὰ συνηρμονίζετο, εἰ μὴ πονηρὸς ὀφθαλμὸς καὶ βασκανία ἀπεχθῆς φθονοῦντες τὴν γαλήνην τοῦ ἄλλοτε ἀνθηροῦ ἐκείνου μουσικοῦ Σωματείου καταδικάζον αὐτὸ εἰς διάλυσιν καὶ ἀπραξίαν τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1924 διὰ τοῦ ἀστόργου ἐκείνου ἐνίων ψαλτῶν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ « Συνδέσμου τῶν Ἱεροψαλτῶν »

πραξικοπήματος, τοῦ ἐνισχυθέντος ἀτυχῶς παρὰ τῶν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν τεθέντων ἀνοσιῶν καὶ ἀνιέρων. Ἡ ἱστορία, ἡ ἀδέκαστος καὶ ἀδυσώπητος, ὅταν μειωθῶσι τὰ πάθη, ὅταν ἀντιπαρέλθωσιν οἱ συντελεσταὶ τῶν γεγονότων, θὰ ἐπιφέρῃ τότε τὴν μεγάλην τῆς λέξιν, χαρακτηρίζουσα προσηκόντως τὸ θεοστυγὲς ἔργον τῶν νέων Ἡροστράτων καὶ τὴν ἀποκρουστικὴν ἐμπάθειαν τοῦ Ἰαννῆ, τοῦ Ἰαμβροῦ καὶ τοῦ Ὑλζιλᾶ, οἵτινες διὰ τῆς διαλύσεως τοῦ ἀγλαοῦ ἐκείνου μουσικοῦ ἐργαστηρίου, τοῦ πανευρωπαϊκῆς φήμης κτησαμένου, συνετέλεσαν πρὸς ζημίαν τῆς Μουσικῆς ἡμῶν καὶ τῶν ἱερῶν καὶ ἐθνικῶν θεσμῶν καὶ παραδόσεων, ὧν ἄγρυπνοι φρουροὶ καὶ θεματοφύλακες ἐτάχθησαν νὰ ᾧσιν. Ἄλλ' οὐ περὶ τούτων ἤδη ὁ λόγος.

Τοιοῦτος, βαρυπενθῆς συνάθροισις, ἐν ἀμυδροτάτῃ σκιαγραφίᾳ ὁ μνημονευόμενος ἀνὴρ, τοῦ ὁποίου ἡ στέρησις ὑπέρμεγα κενὸν τελείως δυσαναπλήρωτον ἀφῆκε, καὶ εἰς μέγα ἐβύθισε πένθος τοσαύτας ἐνδεεῖς καὶ ἀπόρους οἰκογενείας καὶ ἀπαντας ἐν γένει ὅσοι ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν αὐτοῦ σκιάν διετέλουν.

Περαίνων τὴν βαρεῖαν καὶ θλιβεράν ταύτην ἐντολήν, πρὸς Ὑμᾶς ἤδη, ᾧ ὁμόζηλοι καὶ ὁμότροποι ἀδελφαὶ καὶ ἀνεψιοὶ καὶ γαμβροὶ τοῦ ὑμνουμένου ἀνδρός, στρέφω τὸν λόγον. Ὁ δίκαιος Θεὸς «οὐ τὰ κρίματα ἄβυσσος καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ βουλαί», κατὰ τὸ ἅγιον Αὐτοῦ θέλημα καλέσας παρ' Ἐαυτῷ τὸν ἀδελφὸν καὶ θεῖον ὑμῶν

ἀπολιμπάνει παραμυθίαν εἰς τὴν πάσχουσαν κοινωνίαν Ὑμᾶς. Ἔλαβεν ὁ Θεὸς ὃν ἠθέλησεν, ἐχαρίσατο ἡμῖν οὐς ἠυδόκησεν· ἐν τῷ τάφῳ δὲν ἐθάψαμεν πρὸ 40 ἡμερῶν οὔτε ζωὴν, οὔτε ἐλπίδα, ἀλλ' ἐφυτεύσαμεν ρίζαν δένδρου ἠυλογημένου ἀνωθεν, ἵνα ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ εὐρίσκη δρόσον πνοῆς καὶ τόπον ἀναψυχῆς ὁ πτωχός, τὰ ὄρφανά, ὁ βιοπαλαιστής, ἡ ἡμετέρα κοινότης, τὸ ἔθνος. Πείσθητε ὅτι τὸ ἱερώτερον τῶν μνημοσύνων πάντοτε θὰ ἐπιτελῆτε ὑπὲρ τοῦ πολυαγαπῆτου ἀδελφοῦ καὶ θεοῦ ὑμῶν καὶ τὴν μνήμην αὐτοῦ θὰ καθαγιαζήτε ἐὰν ἀπομιμῆσθε τὰς ἀγαθὰς ἐκείνου πράξεις, ὅτε θὰ πληρωθῆ ἀληθῶς τὸ τοῦ σοφοῦ Σειράχ λόγιον «Ἐτελεύτησεν αὐτῶν ὁ ἀδελφός, καὶ ὡς οὐκ ἀπέθανεν· ὁμοίους γὰρ αὐτῷ κατέλιπε μετ' αὐτόν· ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἶδε καὶ εὐφράνθη καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ οὐκ ἐλυπήθη» (Σοφ. Σειράχ, Λ', 4) Ζηλώσατε λοιπὸν τὸ εὐγενὲς παράδειγμα τοιοῦτου ἐπιφανοῦς ἀδελφοῦ καὶ τοιοῦτου περιδόξου θεοῦ καὶ ἐγκαυχώμενοι ἀποβλέψατε πρὸς τὸν ἐκείνου βίον, καὶ βεβαιωθῆτε ὅτι ἐν ταῖς ἀγαθοεργίαις θέλετε εὐφραίνει τὴν μακαρίαν ψυχὴν ἐκείνου. Ὡ! ἐὰν τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἠδύνατο ὁ αἰοίδιμος νὰ ἐκφέρῃ φωνήν, ἠθέλε συστήσει πρὸς ὑμᾶς ἵνα βαδίσητε ἀπαρεγκλίτως ἐπὶ τὰ φιλελεήμονα καὶ ἀγαθοεργὰ ἔχνη ἐκείνου καὶ συνεχίσητε τὸ πρὸς τὰ ἱερά καὶ ἅγια τοῦ Κυρίου σκηνώματα τῆς νήσου ταύτης ἔργον ἐκείνου «ὃν τρόπον ἐνετείλατο Κύριος τῷ Μωϋσεῖ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἧ

ἡμέρα ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ» (Λευίτ γ', 38). Ταῦτα παρ' ὑμῶν τὴν στιγμήν ταύτην ἐξαιτοῦμαι οὐ μόνον ἐγὼ καὶ ἡ μυριοπληθὴς πενθηφόρος αὕτη συνάθροισις, ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ μακαρίου ἀδελφοῦ καὶ θείου ὑμῶν ἐξαιτεῖται ἐκ τῆς νέας κατοικίας, εἰς ἣν μονάζει ἀπὸ τεσσαρακονθημέρου καὶ πλέον.

Χαῖρε λοιπόν, ὦ πεφιλημένη ψυχὴ τοῦ Νικολάου Σεφέρογλου καὶ ἀγάλλου ἐν οὐρανοῖς καὶ μετὰ τῶν ἁγίων εὐφραίνου. Ἡ μνήμη σου ζῆ καὶ θὰ ζῆ ἐν εὐλογίαις ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἀδελφῶν σου, τῶν συγγενῶν καὶ οἰκείων σου, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς κοινωνίας ἡμῶν, ἐν τῇ καρδίᾳ παντός Πριγκηπιανοῦ, ἐν τῇ καρδίᾳ πάντων τῶν ὑπὸ σοῦ εὐεργετηθέντων. Ἡ ἱστορία τῆς ἀγαθοεργίας ἔχει ἀπειρίαν ἀγράφων σελίδων, ἐξ ὧν σύ, πολύκλαυστε ἄνερ, μίαν πάνυ λαμπρῶς θὰ διακοσμήσης, οἱ δὲ κληρονόμοι σου, λαμβάνοντες Σὲ ὡς ὑπογραμμὸν θὰ κατορθώσωσι τοσαῦτα καλὰ ἔργα, ὥστε ὁ μέλλον ἱστορικὸς ἐναβρυνόμενος θ' ἀναγράψῃ μετὰ τοῦ σοῦ ὀνόματος καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. «Ἐως τοῦ αἰῶνος τὸ μνημόσυνόν σου οὐκ ἀποστήσεται· καὶ τὸ ὄνομα σου ζήσεται εἰς γενεὰς γενεῶν» (Σειράχ, ΛΘ', 9).

Τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου τοῦ Σεφέρογλου, τοῦ φιλανθρώπου καὶ ἀγαθοποιοῦ, τοῦ Εὐεργέτου τῆς ἡμετέρας Κοινότητος, αἰωνία ἡ μνήμη, αἰωνία ἡ μνήμη, αἰωνία ἡ μνήμη. Ἀμήν.

ΠΟΙΗΜΑ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΑΠΑΓΓΕΛΘΕΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ

Γιατί Πατέρα ἄφησες τὰ βασιλικά σου σπίτια
κ' ἐδῶ κοιμήθηκες παντοτεινὰ στὸ παγερὸ τὸ μνήμα;

Νὰ μὴ εἶναι ὄνειρο, νὰ μὴ εἶναι φαντασία
πῶς κόπηκεν ἐξαφνικὰ τέτοιας χρυσῆς ζωῆς τὸ νῆμα;

Δὲν τὸ χωρεῖ Πατέρα ἀκόμη ὁ νοῦς ἡ ἀρχοντικιά σου
ἐκείνη φυσιογνωμία, νάσβησε γιὰ πάντα στὸ μαῦρο αὐτὸ
[τὸ μνήμα.]

Πτωχοὶ ἐργάται κ' ἐνδεεῖς γεμάτοι λύπη καὶ πικρία
ἀκόμη περιφέρονται γιὰ νὰ σὲ διοῦν κάτω κεῖ στὸ και-
[νούργιο σου τὸ κτῆμα.

Πῶς χάθηκες ἀπὸ τ' ἀγαπημένο σου νησὶ παρήγορος καρδιά
ποῦ σκόρπιζες ἀλύπητα εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸ χρῆμα;

Εὐπνα νὰ διῆς οἱ ἄμοιροι πτωχοὶ μὲ τί πόνο σὲ θρηνοῦνε
γιατὶ πότε κρούσανε τὴ θύρα σου κρυφὰ νὰ μὴ ἐλεηθοῦνε;

Εὐπνα Πατέρα νὰ διῆς ἐκεῖ πάνω τὰ ὄρφανὰ μὲ τί καῦμὸ
[σὲ ἀναζητοῦνε,
γιατὶ ποτὲ δὲν τάφησες ψομὶ νὰ στερηθοῦνε.

Ξύπνα ν' ἀκούσης ὅλοι οἱ ἐργάται τοῦ νησιοῦ πόσον σ'
[εὐγνωμονοῦνε
γιατὶ ποῦ πιά σ' ἄν καὶ σέ, ἔτσι καλὸ ἀφεντικὸ νὰ βροῦνε;

Ἀπ' ὅλους μέρες νάπαινε ὁ Θεὸς καὶ νὰ τὲς ἔδιδεν ἐσένα
πολλὲς φορὲς μὲ τὴ καρδιά μίπως ὅλοι τους δὲν εἶχαν
[εὐχηθοῦνε;

Αἱ λατρευτὲς σου ἀδελφές τ' ἀγαπημένα σου ἀνίψια,
καὶ πόσοι ἄλλοι συγγενεῖς καὶ φίλοι, γιὰ ξύπνα
γιὰ νὰ διῆς μὲ τί πίκρα σὲ θρηνοῦνε;

Ποιὸς νησιώτης θὰ περνᾷ ἀπ' ἐδῶ καὶ δὲν θὰ σταματᾷ
τὰ μάτια του νὰ μὴ δακρῦζουνε [τὸ βῆμα
λέγοντας « τοῦ Σεφερογλου εἶναι αὐτὸ τὸ μνήμα! »

Ὅλοι ὁμως θὰ λέγουνε πῶς σὺ δὲν ἀπέθανες
ὄχι δὲν ἀπέθανες—μένουν αἱ ἐλεημοσύναι σου
μένουν τὰ καλὰ σου ἔργα, γι' αὐτὸ θὰ σὲ μνημονεύουνε
πάντα ἐνόςω ζοῦνε.

Ἡ μνήμη Σου αἰωνία, αἰωνία Σου ἡ μνήμη
ὅλοι θὰ λέγουνε, ὁ Θεὸς νὰ συγχωρέσῃ τὴν ψυχὴν Σου,
αἱ ἀδελφές τανίψια σου τὴν μνήμη σου θὰ τιμῆσουνε
τὴν φιλανθρωπία σου πάντα θὰ ἐξακολουθοῦνε.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΘΗΜΕΡΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ
ΤΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΕΦΕΡΟΓΛΟΥ
ΕΚ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Ἡ Ἐφημερὶς « Ἀπογευματινὴ » τῆς 21 Ἰουλίου
1928 γράφει τὰ ἑξῆς:

Ἐπαινετῆ προνοία τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς τῆς Κοινό-
τητος Πριγκήπου, σεμνοπρεπὲς, συγκινητικὸν καὶ ἐπιβλη-
τικὸν ἐτελέσθη χθὲς ἐν τῷ ἐκείσε μητροπολιτικῷ ναῶ τοῦ
Ἁγ. Δημητρίου τὸ προαγγελθὲν τεσσαρακονθήμερον μνη-
μόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου με-
γαλεμπόρου καὶ φιλανθρώπου ἀνδρὸς **Νικολάου Σεφερο-
γλου**, τοῦ πολυειδῶς τὴν κοινότητα εὐεργετήσαντος.

Ὁ πενθίμως καὶ φιλοκάλως διακεκοσμημένος ναός,
οἱ καλλιτεχνικῶς ἐπεξεργασμένοι δίσκοι τῶν κολλύβων, ὁ
ἄπλετος τοῦ ναοῦ φωτισμός, ἡ καθ' ὅλην τὴν τελετὴν
τάξις, ἡ παρουσία τῶν περισσοτέρων μελῶν τῆς πενθού-
σης οἰκογενείας, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἡ αὐθόρμητος συρροὴ τῶν
τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τῇ νήσῳ, πολλῶν Μικρασιατῶν ἐκ
τῆς πόλεως καὶ ἀλλαχόθεν καὶ ἄλλων θαυμαστῶν καὶ εὐερ-
γετηθέντων ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου, ὁμογενῶν τε καὶ ἄλλο-
γενῶν, παρ' οἷς ζωηρὰ ἔτι παραμένει ἡ μνήμη τοῦ ἐκλι-
πόντος ἀνδρὸς καὶ οἵτινες μετὰ προδήλου συγκινήσεως
παρηκολούθησαν ἐν βαθείᾳ κατανύξει τὰς ἀναπεμπομένας
εὐχάς, ταῦτα πάντα ἐν συνδυασμῷ ἀπετέλουν ζῶσαν εἰκό-
να ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις θαυμασίαν.

Τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

Πριγκηποννήσων κ. Θωμᾶς μετὰ τοῦ πρεσβυτερίου τῆς νήσου. ψάλλοντος τοῦ Πρωτοψάλτου τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος κ. Ι. Παλάση. Ἐκ μέρους δὲ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου παρέστη ὁ Μ. Ἐκκλησιάρχης κ. Ἄνθιμος.

Κατὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον τελετὴν ἐξύμνησε τὸν θρηνούμενον ἄνδρα ὁ Μ. Πρωτέκδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος διὰ λόγου λίαν ἐντέχνου, καλλιπεστάτου καὶ πλήρους ρητορικῆς ἐξάρσεως, ἀριστα δὲ καὶ πιστῶς εἰκονίζοντος τὸν ἀειμνήστον. Ὁ κ. Παπαδόπουλος, εὐμοιρῶν καὶ τοῦ ἑτέρου προσόντος τοῦ ρήτορος, τῆς ἀρίστης ἀπαγγελίας, ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν συνεκράτησε τὸ πολὺ καὶ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον ἐν ἀμεταπτώτῳ προσοχῇ καὶ ἄκρα συγκινήσει, ἐξιστορῶν τὰς ἀγαθοεργίας τοῦ ἀειμνήστου καὶ θρηνῶν τὴν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ δυσαναπλήρωτον ἀπώλειαν.

Τῆς τελετῆς συμπληρωθείσης, παρήλασεν ὅλος ὁ κόσμος ἐνώπιον τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς καὶ τῶν συγγενῶν καὶ ἔθλιψε μετὰ ζωνρᾶς συμπαθείας τὴν χεῖρα αὐτῶν.

Ἐκ τοῦ ναοῦ πάντες διὰ σειρᾶς ἀμαξῶν μετέβησαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἔνθα ἐπὶ τοῦ ἀνεγερθέντος μεγαλοπρεοῦς καὶ καλλιμαρμάρου τάφου ἑτέρα ἐπιτάφιος τελετὴ ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως γονυπετήσαντος ἐγένετο, ἐπιβάλλουσα ἐπίσης καὶ συγκινητικωτάτη, ἐπισφραγισθεῖσα διὰ ποιήματος ἀπαγγελθέντος ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῆς κοινότητος κ. Χρ. Κοντογιάννη. »

Ἐφημερίς « **Ἀνεξάρτητος** » 21 Ἰουλίου 1928.

« Ἱερουργούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων, ἐτελέσθη χθὲς ἐν Πριγκήπῳ δημοτελῶς καὶ μετ' ἐπιβλητικῆς μεγαλοπρεπείας καὶ κατανύξεως τὸ ἐπαινετὴ φροντίδι τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς τῆς κοινότητος προαγγελθέν τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς

ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου ἀγαθοποιῦ ἀνδρὸς **Νικολίου Σεφέρογλου** πολλαχῶς τὴν κοινότητα εὐεργετήσαντος, παρισταμένων τῶν συγγενῶν καὶ πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου ἔκ τε τῆς νήσου καὶ ἀλλαχόθεν. Τὴν Α. Θ. Π. ἀντεπροσώπευεν ὁ Μ. Ἐκκλησιάρχης κ. Ἄνθιμος Γοργόλης.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ἐψάλη κατανυκτικώτατα ὑπὸ τοῦ πρωτοψάλτου Χαλκηδόνος κ. Ι. Παλάση ἡ μνημόσυνος ἀκολουθία, καθ' ἣν ὁ ἄρχων Μ. Πρωτέκδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος ἐξεφώνησεν ἐπιμνημόσυνον λόγον, λαμπρὰν προξενήσαντα ἐντύπωσιν καὶ γενικῶς ἐπιδοκιμασθέντα διὰ τε τὴν εὐστοχον καὶ ἐπιτυχῆ ἐκτίμησιν τῶν περικοσμουσῶν τὸν ἀειμνήστον ἀρετῶν, ὡς καὶ διὰ τὸ ἐν γένει διδακτικὸν καὶ λίαν ἐποικοδομητικὸν τῶν ιδεῶν αὐτοῦ.

Τὰ συλλυπητήρια ἐδέξαντο οἱ συγγενεῖς καὶ ἡ ἐφοροεπιτροπὴ τῆς κοινότητος, ἥτις μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἐμερίμνησε περὶ τῆς τελετῆς ταύτης, διεξαχθείσης ἐν ἀμεταπτώτῳ τάξει καὶ μεγαλοπρεπείᾳ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς μνημοσύνου τελετῆς μακρὰ σειρὰ ἀμαξῶν ἔφερε τὸν ἱερουργήσαντα ἀρχιερέα, τοὺς συγγενεῖς τοὺς ἐφοροεπιτρόπους καὶ μέγαν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῷ ναῷ παραστάντων εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἔνθα ἐπὶ τοῦ ἀνεγερθέντος μεγαλοπρεοῦς τάφου τοῦ ἀειμνήστου ἀνεπέμφθησαν εὐχαὶ καὶ δεήσεις, ὁ δὲ κ. Χρ. Κοντογιάννης διὰ καταλλήλου ποιήματος ἐθρήνησε καὶ αὐτὴς τὴν δυσαναπλήρωτον ἀπώλειαν αὐτοῦ. »

Ἐφημερίς « **Μεταρρύθμισις** » 21 Ἰουλίου 1928

« Ἡ ἐφοροεπιτροπὴ τῆς Κοινότητος Πριγκήπου, τιμῶς σα τὴν μνήμην τοῦ πρὸ τεσσαρακονθήμερου ἀποβιώσαντος ἀειμνήστου **Νικολίου Σεφέρογλου** καὶ ἀναμνησκο-

μένη τῶν γενναίων αὐτοῦ αἰσθημάτων ὑπὲρ τῆς Κοινότητος, εἰς κατανυπτικωτάτην καὶ ἐν τῇ πενθίμῳ μεγαλοπρεπείᾳ αὐτῆς ἐπιβλητικὴν τελετὴν συνήγειρε χθὲς τὴν ὁμογένειαν ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῆς νήσου, τελέσασα ἱερὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ τὸν βίον ἅπαντα ἐν ἀγαθοεργίαις διανύσαντος Νικολάου Σεφέρογλου, τοῦ πολυειδῶς τὴν Κοινότητα εὐεργετήσαντος.

Τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν μέσῳ πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου ἐτέλεσεν ὁ Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων μετὰ πολλοῦ πρεσβυτερίου, τὴν δὲ Α. Θ. Παναγιότητα ἀντεπροσώπευεν ὁ Μ. Ἐκκλησιαάρχης κ. Ἀνθιμος Γοργόλης.

Τὴν ἐπιμνημόσυνον ἀκολουθίαν, ψαλεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Παλάση, πρωτοψάλτου Χαλκηδόνας, ἐπεσφράγισεν ὁ θαυμάσιος ἐπιμνημόσυνος λόγος τοῦ ἄρχοντος Μ. Πρωτεκδίκου κ. Γ. Παπαδοπούλου, τὸν ὁποῖον μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος πάντες παρηκολούθησαν. Οἱ λόγοι τοῦ κ. Παπαδοπούλου, διακρίνονται διὰ τὴν καλλιέπειαν, διὰ τὴν ρητορικὴν δύναμιν καὶ διὰ τὴν ἰσχυρὰν ἀντίληψιν τῶν χαρακτηριστικῶν, μετ' ἐπιτυχίας ἀναπαριστανομένων.

Συμπληρωθεῖσης τῆς τελετῆς, ἐκ τοῦ ναοῦ πάντες δι' ἁμαξῶν μετέβησαν εἰς τὸ Νεκροταφεῖον, ἔνθα ἐπὶ τοῦ ἀνεγερθέντος ἀριστοτεχνικοῦ τάφου τοῦ ἀειμνήστου ὁ τελεταρχῶν ἀρχιερεὺς γονυκλινῆς ἀνέγνω τὰς νενομισμένας εὐχάς, τῶν παρεστώτων ἀναφωνούντων τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ **Νικολάου Σεφέρογλου**».

SISMANGLITO
MARKAPO